

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Філологічний факультет
Кафедра германської філології**

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
30 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**18. ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДВОСТОРОННЬОГО
ПЕРЕКЛАДУ**

освітньо-професійної програми **Філологія. Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша - англійська
підготовки бакалавра
за галуззю знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальності **035 Філологія Германські мови та літератури** (переклад
включно), перша - англійська

Вінниця 2024

Робоча програма освітнього компонента 18. Теоретичні і практичні аспекти двостороннього перекладу з підготовки бакалаврів за галуззю знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

РОЗРОБНИК:

Олена КОЛОМІЄЦЬ, кандидат філологічних наук, старший викладач

СХВАЛЕНО

Вченою радою філологічного факультету
«29» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова канд. філол. наук Олена КОЛОМІЄЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»

 канд. філол. наук Олена КОЛОМІЄЦЬ

Робочу програму затверджено і схвалено на засіданні кафедри германської філології

«28» серпня 2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри канд. пед. наук Ірина ГОЛОВСЬКА

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів - 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Статус освітнього компонента: обов'язковий		
	Спеціальність 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська)			
Змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Рік підготовки: 4		
		Семестр: 8		
Лекції 22год.		Семінари -	Практ./лаб. 26 год.	
Загальна кількість годин -60		Самостійна робота 12 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних-4 самостійної роботи здобувача освіти -1,25				

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Метою є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними теоретичними і практичними аспектами двостороннього перекладу, а також лексичними та граматичними аспектами комунікаційних моделей, що передбачають двосторонній переклад. Курс узагальнює дані попередньо вивчених лінгвістичних дисциплін і дає їм теоретичне обґрунтування та практичне застосування.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: вивчення основних етапів становлення двостороннього перекладу як виду професійної діяльності; ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними принципами та правилами здійснення двостороннього перекладу; формування базових навичок абзацно-фразового, послідовного та синхронного перекладу на слух, а також перекладу з аркуша.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

2.2.3. Фахові компетентності

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання.

РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

РН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності, зокрема під час здійснення перекладу;
- принципи організації ефективної міжкультурної комунікації;
- форми використання мови, зокрема у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- лексичні та граматичні аспекти комунікаційних моделей, враховувати їх особливості під час перекладу;
- види двостороннього перекладу, специфіку їх застосування.

вміти:

- здійснювати письмовий переклад з англійської мови на рідну і з рідної на англійську політичних, соціально-економічних, науково-популярних, технічних і ділових текстів та інших матеріалів;
- послідовно перекладати усно на слух виступи і бесіди з англійської мови на рідну і з рідної на англійську;
- редагувати переклади рідною мовою матеріали вищевказаних типів;

– здійснювати самостійне наукове дослідження за обраною темою.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль I.

ДВОСТОРОННІЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Зародження сучасного двостороннього перекладу. Двосторонній переклад як засіб міжкультурного спілкування. Сфери використання двостороннього перекладу. Розуміння контексту при перекладі. Види двостороннього перекладу. Види двостороннього перекладу: переклад кіно-, відео та телематеріалів з підготовкою та без неї, реферативний переклад, переклад слайдів. Специфіка перекладу усних жанрів. Двосторонній переклад інформаційного повідомлення. інтерв'ю, переговорів. Сприйняття та розуміння повідомлень під час перекладу. Трансформації – суть професії перекладача.

Змістовий модуль II.

ЛЕКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ДВОСТОРОННІЙ ПЕРЕКЛАД

Переклад з аркуша. Передперекладацький аналіз. Передперекладацький аналіз. Аналіз тексту за основними параметрами. Аналіз тексту за основними параметрами. Аналіз тексту за основними параметрами: автор тексту, цільова аудиторія, тип тексту, мета перекладу. Функціонально-стильові особливості тексту, орієнтири перекладу, перекладацькі стратегії, доміанти перекладу. Типові помилки під час усного перекладу. Основи перекладацького скоропису. Система підготовки записів у перекладі. Базові поняття та принципи синхронного двостороннього перекладу. Поняття синхронного перекладу. Синхронний двосторонній переклад. Синхронний двосторонній переклад за різними галузями. Основні вимоги до професійного синхронного перекладу. Різниця між професійним двостороннім перекладом та іншими типами перекладів. Основні вимоги до професійного синхронного перекладу

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	аудиторні	у тому числі		
лекції			Семінари / практичні	самост. робота	

Змістовий модуль І.					
ДВОСТОРОННІЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ, 40 балів					
Тема 1. Зародження сучасного двостороннього перекладу. Двосторонній переклад як засіб міжкультурного спілкування..	4	4	2	2	-
Тема 2. Види двостороннього перекладу.	6	4	2	2	2
Тема 3. Специфіка перекладу усних жанрів	8	6	2	4	2
Тема 4. Сприйняття та розуміння повідомлень під час перекладу	6	4	2	2	2
Разом за змістовим модулем І	24	18	8	10	6
Змістовий модуль ІІ.					
ЛЕКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ДВОСТОРОННІЙ ПЕРЕКЛАД, 40 балів					
Тема 5. Переклад з аркуша. Передперекладацький аналіз.	10	8	4	4	2
Тема 6. Типові помилки під час усного перекладу.	6	4	2	2	2
Тема 7. Основи перекладацького скоропису. Система підготовки записів у перекладі.	4	4	2	2	-
Тема 8. Базові поняття та принципи синхронного двостороннього перекладу. Поняття синхронного перекладу.	10	8	4	4	2
Тема 9. Основні вимоги до професійного синхронного перекладу.	6	6	2	4	-
Разом за змістовим модулем ІІ	36	30	14	16	6
<i>Усього годин</i>	60	48	22	26	12

5. Теми семінарських занять
не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / І	Сфери використання двостороннього перекладу.	2

		Розуміння контексту при перекладі.	
2.	2 / I	Види двостороннього перекладу: переклад кіно-, відео та телематеріалів з підготовкою та без неї, реферативний переклад, переклад слайдів.	2
3.	3 / I	Двосторонній переклад інформаційного повідомлення. інтерв'ю, переговорів	2
4.	3 / I	Двосторонній переклад інтерв'ю, переговорів	2
5.	4 / I	Модульна контрольна робота № 1	2
6.	5 / II	Аналіз тексту за основними параметрами: автор тексту, цільова аудиторія, тип тексту, мета переклад	2
7.	5 / II	Функціонально-стильові особливості тексту, орієнтири перекладу, перекладацькі стратегії, домінанти перекладу.	2
8.	6 / II	Аналіз типових помилок під час усного перекладу	2
9.	7 / II	Система підготовки записів у перекладі.	2
10.	8 / II	Синхронний двосторонній переклад	2
11.	8 / II	Синхронний двосторонній переклад за різними галузями	2
12.	9 / II	Модульна контрольна робота № 2	2
13.	9 / II	Залік	2
Разом			26

7. Темы лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / I	-	-
2.	2 / I	Види двостороннього перекладу: переклад кіно-, відео та телематеріалів з підготовкою та без неї, реферативний переклад, переклад слайдів. Специфіка усних жанрів (інформаційне повідомлення, інтерв'ю, переговори).	2
3.	3 / I	Сприйняття та розуміння повідомлень під час перекладу. Трансформації – суть професії перекладача.	2
4.	4 / I	«Внутрішня мова» перекладача. Розуміння змісту	2

		висловлювання при перекладі. Особливості перекладу власних та культурно маркованих термінів.	
5.	5 / II	Переклад з аркуша. Передперекладацький аналіз. Аналіз тексту за основними параметрами: автор тексту, цільова аудиторія, тип тексту, мета перекладу, функціонально-стильові особливості тексту, орієнтири перекладу, перекладацькі стратегії, домінанти перекладу.	2
6.	6 / II	Складові майстерності усного перекладача. Типові помилки під час усного перекладу.	2
7.	7 / II	-	-
8.	8 / II	Основи перекладацького скоропису. Система підготовки записів у перекладі.	2
8.	9 / II	-	-
Разом			12

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента «Загальне мовознавство» спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Засоби навчання, які застосовуються при викладанні дисципліни, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з «Загальне мовознавство» застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.

3. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати

терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є: екзамен; стандартизовані тести; наскрізні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях, практичну та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно) або заліку (письмово/усно або шляхом тестування). Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС - A, B, C, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендовані джерела інформації

11.1. Базова література

1. Літвіняк О. В. Збірник вправ для занять з усного перекладу. Вінниця: Нова книга., 2019. 232 с.
2. Тарнопольский О. Б, Корнеєва З. М., Авсюкевич Ю. С., Жевага В. А., Дегтярьова Ю. В. Речі першої необхідності. (Professional Basics). Вид. 2, перероб. та доп. Вінниця : Нова Книга, 2016. 304с.
3. Карабан В.І, Панасьєв О. М. Практика перекладу публіцистичних текстів. / Етюди. Вінниця: Нова книга, 2017. 368 с.
4. Енциклопедія перекладознавства. За редакцією Кальниченко О.А.2021. 312 с.
5. Максимов С. Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови): навчальний посіб. К.: Ленвіт, 2007. С. 102-126.
6. Максимов С.Є. Навчання усного двостороннього перекладу як діяльності в умовах утрудненої багатомовної комунікації. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2007. No 772. С. 20-23.
7. Саприкін С.С., Чужакін А.П. Світ усного перекладу: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2011. 224 с.

11.2. Допоміжна література

1. Henderson, John. Note-taking for consecutive interpreting Source: Babel, v. 22, no. 3, 1987, pp. 107-116. Access mode: <http://www.scribd.com/doc/21559105/John-a-Henderson-Note-Taking-for-Consecutive-Interpreting>
2. Gillies, Andrew Note-taking for Consecutive Interpreting, Translation Practices Explained : Volume 8. Manchester: St Jerome. Access mode: <http://interpreters.free.fr/consecnotes/notinglists.htm>
3. Glickman, Adina. TAKING NOTES: Evaluate Your Present Note-Taking System Access mode: http://www.law.harvard.edu/current/student-services/taking_notes.pdf

11.3. Інтернет-ресурси

1. Bilateral Interpretation and Its Teaching Methods to Foreign Students . URL: <https://awej.org/bilateral-interpretation-and-its-teaching-methods-to-foreign-students/>. Дата звернення 30.08.2024

2. Handbook of translation Studies. URL:
https://www.researchgate.net/profile/BarbaraTannuri/publication/326381184_Handbook_of_Translation_Studies_-_Vol_1/links/5b4912aba6fdccadaec7cbe4/Handbook-of-Translation-Studies-Vol-1.pdf Дата звернення 30.08.2024